

GROENLINKS

GEMEENTE SCHAGEN

MENSELIJK

EERLIJK

DUURZAAM

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022 - 2026

INLEIDING

Dit is het verkiezingsprogramma voor Burgerbrug, Burgervlotbrug, Callantsoog, Dirkshorn, Eenigenburg, Groenveld, Grote Keeten, Kalverdijk, Krabbendam, Kerkbuurt, Oudesluis, Petten, Schagen, Schagerbrug, 't Rijpje, Sint Maarten, Sint Maartensbrug, Sint Maartensvlotbrug, Sint Maartenszee, Schoorldam, Stroet, Tuitjenhorn, Valkkoog, Waarland, Warmenhuizen en 't Zand. Dit is het verkiezingsprogramma voor de Gemeente Schagen. In dit verkiezingsprogramma leest u waar wij als GroenLinks voor staan, wat wij belangrijk vinden. Voor u en voor de gemeente Schagen. Van Burgerbrug tot 't Zand.

Wij zetten ons in voor een groene, sociale eerlijke en open gemeente, waarin het voor jong en oud fijn wonen is, in een gezonde leefomgeving en waar wij houden van de natuur, rekening houden met het klimaat en zorgen voor dierenwelzijn. Een gemeente waarin voor iedereen plek is, waar kwetsbare inwoners kunnen rekenen op goede zorg en waar mensen in nood veilig zijn.

GroenLinks staat voor een nieuwe manier van politiek bedrijven: menselijk, eerlijk en duurzaam. Voor een economie waarin het niet gaat om winst op de korte termijn, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn; voor eerlijk delen in plaats van hardvochtig bezuinigen; voor verbinding en vertrouwen.

GROENLINKS WIL DE GEMEENTE SCHAGEN VERANDEREN, SAMEN MET JOU.

DOE MEE EN GEEF ONS JE STEM.

OP 16 MAART BEPAAL JIJ IN WAT VOOR GEMEENTE JIJ WIL LEVEN!

INHOUDSOPGAVE

GROEN & LEEFOMGEVING	1
1. VERSTERKEN BIODIVERSITEIT & NATUUR	1
2. LOKAAL NATUUR-INCLUSIEF VOEDSEL.....	2
3. NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW	2
4. BESCHERMEN BESTAANDE NATUUR	3
5. INFRASTRUCTUUR, MOBILITEIT EN (OPENBAAR) VERVOER	3
6. DIERENWELZIJN	4
KLIMAAT & DUURZAAMHEID	6
1. DUURZAAM	6
2. EERLIJK EN MEEDOEN	7
3. NATUURPOSITIEF	7
ZORG	8
1. NIET DE BELEIDSTERREINEN, MAAR DE MENS STAAT CENTRAAL	8
2. INCLUSIEVE ZORG	9
3. THUIS	9
4. VERTROUWEN EN VRIJHEID OM SAMEN ZORG TE ORGANISEREN	9
5. ZORG IS GEEN MARKT.....	9
6. HET BEGINT BIJ DE JEUGD	10
7. DE JEUGDHULP HAPERT	10
8. MANTELZORG VERDIENT MEER AANDACHT	10
9. SPORT.....	10
HUISVESTING	12
1. BOUWEN NAAR BEHOEFTE.....	12
2. WE MAKEN AFSPRAKEN.....	12
3. BOUWEN EN DUURZAAMHEID	13
4. HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN	13
5. CREATIEVE OPLOSSINGEN ZOEKEN.....	14
IEDEREEN DOET MEE	15
1. INKOMEN EN UITKERING	15
2. PARTICIPATIE EN WERKGELEGENHEID.....	16
DUURZAME ECONOMIE	17
1. VOORZIENINGEN IN DE KERNEN	17

2.	INNOVATIEVE BEDRIJVEN	18
3.	DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN	18
4.	VEELZIJDIGE WERKGELEGENHEID	18
5.	GEMEENTE, ONDERWIJS EN BEDRIJFSLEVEN WERKEN SAMEN	18

EEN MENSELIJKE GEMEENTE 20

1.	EEN GEMEENTE WAAR INWONERS MEEBESLISSEN	20
2.	SAMEN WERKEN AAN VEILIGHEID	21
3.	GASTVRIJE GEMEENTE	21
4.	AANTREKKELIJKE GEMEENTE MET VEEL CULTUUR	21
5.	DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE	22

ONS TEAM VOOR VERANDERING 23

GROEN & LEEFOMGEVING

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- Schagen stimuleert duurzame landbouw onder andere door middel van voorlichting.
- Schagen stimuleert de biodiversiteit in het openbaar groen door ruimte te geven aan de natuur.
- Schagen beschermt de bestaande natuur en streeft naar uitbreiding van het natuurareaal.
- De gemeente Schagen geeft met eigen inkoopbeleid het goede voorbeeld voor lokaal voedselbeleid.
- Bewoners stimuleren we om hun eigen tuin te vergroenen.
- Het centrum van Schagen wordt autoluw.
- Aandacht voor meer, betere en veilige fietsroutes en paden.
- Er moet voldoende aanbod zijn van openbaar vervoer.
- Dierenwelzijn zetten wij weer op de agenda. We maken afspraken in een nota Dierenwelzijn.

TOELICHTING

Het kan echt: een gemeente waar vogels broeden en fluiten in de struiken, vlinders in de zon dansen en waar het zoemt van de insecten in de bloeiende bermen. Waar de daken vol zonnepanelen liggen, afval geen afval is maar een grondstof en bewonersinitiatieven en energiecoöperaties volop de ruimte krijgen.

Hoe? GroenLinks heeft een aantal voorstellen die de directe leefomgeving van de inwoners verbeteren en meteen bijdragen aan een oplossing voor klimaatverandering, biodiversiteitsherstel en een circulaire economie.

1. VERSTERKEN BIODIVERSITEIT & NATUUR

Biodiversiteit – verscheidenheid aan planten en dieren – is van groot belang voor de natuur en onze samenleving. Bijvoorbeeld om gewassen te bestuiven, voor een goed waterdoorlatende bodem of om medicijnen te maken. Met lokale maatregelen kan de gemeente snel zichtbaar resultaat bereiken en bijdragen aan een fijne leefomgeving. Daarnaast zijn er in onze gemeente biologische en natuurinclusieve boeren actief. Deze enthousiaste pioniers dragen bij aan het herstel van landschap, biodiversiteit, dierenwelzijn, minder stikstofuitstoot en lagere klimaatbelasting.

GroenLinks wil dat de gemeente meer investeert in biodiversiteit. Dit is mogelijk door ecologisch berm- en waterbeheer, aanleg en beheer van landschapselementen zoals houtwallen, bomen en sloten en maatregelen voor een donkere nacht. Omgevingsplannen moeten getoetst worden op biodiversiteit. Specifiek is het planten van bomen van belang, omdat ze schaduw geven, condities bieden voor vogels, vleermuizen en insecten, CO₂ opvangen en de omgeving verfraaien.

GroenLinks wil dat de gemeente de komende vier jaar veel bomen plant. Om dit concreet te maken zouden we de komende vier jaar per inwoner één boom willen planten. Tevens willen

we in de komende periode het besluit nemen om in de gemeente een bos aan te leggen waar de inwoners kunnen genieten van de natuur.

2. LOKAAL NATUUR-INCLUSIEF VOEDSEL

GroenLinks wil een lokale voedselagenda of beleid voor onze gemeente waarin de productie en consumptie van lokaal, gezond en duurzaam voedsel gestimuleerd wordt en lokale, natuurinclusieve voedselketens zichtbaar worden. Als gemeente moeten we zelf het goede voorbeeld geven via het eigen inkoopbeleid en de catering en de promotie hiervan. Lokale voedselinitiatieven, zoals coöperaties, voedselbossen en buurtmoestuinen moeten gestimuleerd en gepromoot worden.

3. NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW

De scheiding tussen landbouw en natuur is in Nederland heel strikt. Het zou goed zijn voor zowel landbouw als natuur, wanneer de harde scheiding wordt opgeheven. De gemeente kan meewerken bij de totstandkoming van duurzame landbouw-initiatieven, bijvoorbeeld via de vergunningverlening en in gebiedsprocessen. Ook kan de gemeente de eigen grond inzetten voor natuurinclusieve landbouw via duurzaam pachtbeleid.

Veel agrariërs hebben te maken met grote opgaven zoals stikstof, klimaat en water. Ruimere mogelijkheden voor de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld extensivering, zorgboerderijen en energieopwekking) dragen bij aan de transitie naar een natuur-inclusieve landbouw.

Met het oog op de toekomst is GroenLinks tegen de uitbreiding van agrarische bedrijfsgebouwen. Naar de ondernemer toe is dat namelijk niet eerlijk en onduidelijk.

De gemeente Schagen bestaat voor een groot deel uit landbouwgrond. GroenLinks vindt dan ook dat onze gemeente een taak heeft om de boeren, deze ondernemers, te ondersteunen bij de totstandkoming van meer duurzame landbouwinitiatieven. Dit kunnen we bijvoorbeeld doen door informatiebijeenkomsten, lezingen of workshops over biologische landbouw. Of iemand vanuit de gemeente die boeren kan adviseren en helpen bij milieuvriendelijkere oplossingen en de opgaven op het gebied van stikstof, klimaat en water.

Voorbeelden van milieuvriendelijke oplossingen in de landbouw:

Agro forestry

In deze vorm van landbouw worden bomen en landbouw of veeteelt gecombineerd. In het verleden heeft de provincie het planten van bomen tegengehouden, vanwege het "weidse landschap". Maar wat als wij er juist voor kiezen om bomen te planten in combinatie met veeteelt. De zomers worden warmer en de dieren kunnen geen schaduw vinden. (In Sint Maarten hebben meerdere boeren karren in het weiland gezet om schaduw te creëren voor de dieren.)

Fruit forest

Door notenbomen te planten heeft de boer opbrengst van de noten ter compensatie van het verlies aan hoeveelheid vee. Fruit forest kan ook in combinatie met ander vee/kippen. Fruit kan ook, maar noten zijn een mooie aanvulling op de voeding (eiwitten). Er zal in de toekomst namelijk meer vraag komen naar plantaardige eiwitten.

CO2 opslag in landbouwgrond stimuleren

Wanneer landbouwgrond op de juiste manier wordt bewerk slaat het 50 ton CO2 per hectare op. Grasland kan tot 80 Ton CO2 per hectare opslaan. Boeren kunnen betaald worden voor CO2 opslag.

De CO2 opslag in natte graslanden stimuleren

In natte gronden kan er geen zuurstof bij de te verteren plantenresten komen. Dit betekent dat de grond (bijna) geen CO2 kan uitstoten. Boeren langs de natte delen bij Callantsoog kunnen hier CO2 opslaan door het grondwaterpeil hoger te houden. Zo ontstaat er een buffer tussen de drogere weilanden en de "nattere" natuur.

Agrivoltaics

Zonnepanelen combineren met landbouw. De zonnepanelen staan ruimer uit elkaar, er wordt minder stroom opgewekt dan bij zonneparken. Maar het komt de landbouw ten goede. In warme zomers wordt minder water verdampt waardoor minder bewatering nodig is. Dit systeem kan ook worden gebruikt in ecosystemen die het zwaar hebben in de warmer wordende zomers.

Kringlooplandbouw stimuleren

Kringloop landbouw is een creatieve samenwerking tussen boeren, burgers, ondernemers en gemeente. Afvalstoffen uit de lokale landbouw, voedingsindustrie worden gebruikt als voeding voor de lokale veeteelt waarvan de mestwee wordt hergebruikt als meststoffen in de landbouw.

4. BESCHERMEN BESTAANDE NATUUR

We laten de bestaande natuur in onze gemeente zoveel als mogelijk met rust. Door een beleid dat de toeristische faciliteiten ondersteunt maar niet verder wil uitbreiden willen we de natuur in onze gemeente niet nog extra belasten. Ook de stranden en het duingebied laten we met rust. We willen geen uitbreiding van de activiteiten en zijn tegen vakantiehuizen aan het strand. We gaan in overleg met de provincie met als doel om plekken die zich daarvoor lenen aan te wijzen als erkend natuurgebied en onderhouden contact met organisaties als Noord-Hollands Landschap over de aankoop van beschikbare percelen die zich lenen voor natuurontwikkeling.

5. INFRASTRUCTUUR, MOBILITEIT EN (OPENBAAR) VERVOER

GroenLinks wil het gebruik van de fiets stimuleren. Dit is gezond en goed voor het milieu. In veel gevallen is het ook een goed alternatief voor de auto. De binnenstad van Schagen wordt wat ons betreft autoluw. Dit doen we in overleg met de ondernemers in de binnenstad en de bewoners. Belangrijk is dat we er met elkaar een prettig, goed bereikbaar en mooi winkelgebied van maken met genoeg ruimte voor de horeca.

Er moet voldoende gelegenheid bij winkels en publieke gelegenheden zijn om de fiets neer te zetten. En willen daarbij zorgen voor (meer) publieke oplaadpunten voor elektrische fietsen en scootmobielen. GroenLinks is voor het vergroten en verbeteren van wandel- en fietsgebieden. Ook in het buitengebied en van stad Schagen naar de kernen. GroenLinks wil daarbij meer windsingels realiseren (haag en bomen naast de fietspaden op 'kale plaatsen'),

en waar nodig de veiligheid vergroten door op bepaalde plekken de fietspaden slim te verlichten zonder de natuur te verstoren.

GroenLinks wil het fietsgebruik in de centra van dorpen en de stad Schagen stimuleren. De gemeente kan ouders en kinderen stimuleren om 'op voeten en fietsen' naar school te gaan. We promoten veilig fietsgebruik door scholieren. Tijdens de breng- en haaltijden van basisscholen zijn de straten voor of rond het schoolplein autovrij.

Bij herinrichting van 'doorgaande 50km-straten' kiezen wij zo veel mogelijk voor vrij liggende fietspaden, tussen de stoep en de geparkeerde auto's (natuurlijke buffer). Waar nodig pakken wij de slechte staat van onderhoud van de fietspaden aan. Binnen de bebouwde kom is voor ons 30 km/u de norm en 50 km/u de uitzondering. Door afscherming van zwaar verkeer kunnen dodehoekongevallen worden voorkomen.

GroenLinks wil het bereik, de toegankelijkheid en de frequentie van de buurtbussen zoveel mogelijk stimuleren, tussen de dorpskernen in de gemeenten Hollands Kroon en Schagen onderling. Momenteel is er in onze gemeente een buurtbus (vrijwilligersvervoer) en de streekbus (beroepschauffeurs). Dit valt onder subsidiebeleid van de provincie en wordt uitgevoerd door Connexion. Voor de gemeente ligt er een taak om het belang van dit vervoer bij de provincie te benadrukken.

Alle andere vormen van vervoer krijgen subsidie van de gemeente. Van de belbus van moet je lid zijn. De 60+bus en de GraagGedaans in onze gemeente worden door WonenPlusWelzijn in stand gehouden met vrijwilligers. Sinds kort is er ook een GraagGedaan-vervoer in Callantsoog. GroenLinks vindt dat de gemeente een plicht heeft om te zorgen voor goede toegankelijkheid. Wij zetten ons in voor openbaar vervoer op afroep. Dit geldt vooral voor dunbevolkte gebieden waar buurtbussen en belbussen een prima alternatief openbaar vervoersysteem vormen. Liever een bus op afroep dan lege bussen op vaste tijden. Wij gaan ook op zoek naar andere vormen van OV dan de traditionele bus. Zoals kleinere elektrische busjes of een watertaxi. GroenLinks wil een proef van Taxi-fluisterboot op traject Grote Sloot van daaraan gelegen dorpskernen naar o.a. Schagen.

6. DIERENWELZIJN

GroenLinks is voorstander van biologische landbouw en wil een einde maken aan de bio-industrie. Wij willen dat koeien kunnen grazen, varkens kunnen wroeten en kippen vrij kunnen scharrelen in de buitenlucht. Nieuwbouw van megastallen staan we niet toe. Megastallen zijn slecht voor het welzijn van dieren, voor de kwaliteit van het milieu en voor de concurrentiepositie van kleinschaliger boeren. Bovendien maken de grote stallen ons platteland er vaak niet mooier op.

Nadeel van vrij scharrelen is dat de dieren meer CO₂ en stikstof uitstoten dan op stal waar gassen en mest afgevangen kan worden. Veeteelt kan gecombineerd worden met CO₂ opslag in grasland. (zie paragraaf 3. *Voorbeelden van milieuvriendelijke oplossingen in de landbouw*)

De gemeente ontmoedigt het gebruik van gewas- en insectenbestrijdingsmiddelen en gebruikt dit zelf niet. De soorten rijkdom van flora verbetert door selectief te maaien. Het terugdringen van het gebruik van insecticiden, **glyfosaat** en vooral van **neonicotinoïden**, is van belang voor het herstel van de bijenstand. Dat laatste is ook nodig om bestuiving van veel economische gewassen te garanderen.

Vuurwerk heeft grote impact op het welzijn van dieren en het milieu. Inmiddels hebben we 2 jaar ervaring met een landelijk vuurwerkverbod. Vooruitlopend op een eventueel landelijk verbod wil GroenLinks het afsteken van vuurwerk in onze gemeente verbieden en gaan we zoeken naar alternatieven om het nieuwe jaar in te luiden.

Voor veel mensen is het hebben van een gezelschapsdier een bron van vreugde en van groot belang voor hun sociale leven. Maar ook een goede opvang van zwerfdieren, sterilisatieacties en voorlichting hierover zijn belangrijk. We stimuleren het chippen van huisdieren en voorkomen de groei van het aantal zwerfdieren. We ontmoedigen de verkoop van dieren in dierenwinkels en tuincentra en stimuleren dat mensen dieren uit het asiel in huis nemen. De gemeente draagt haar steentje bij voor de opvang, de verzorging, de castratie en het vervoer van in het wild levende dieren en zwerfdieren in en naar de opvangcentra.

KLIMAAT & DUURZAAMHEID

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- **Schagen is in 2035 energie neutraal.**
- **We bestrijden energiearmoede en zorgen dat de totale woonlasten van huishoudens met een lager inkomen niet stijgen.**
- **Schagen neemt haar verantwoordelijkheid in de regionale energiestrategie en wijst gebieden toe voor energieopwekking met zon en wind op land.**
- **We maken per jaar minimaal 1000 bestaande woningen energieneutraal te maken.**
- **Alle bewoners krijgen de kans om mee te doen in coöperatieve energieprojecten en te profiteren van de opbrengst.**
- **GroenLinks wil dat de gemeente zich verder focust op een circulaire economie,**

TOELICHTING

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer: we moeten nú de handen uit de mouwen steken en wij als gemeente Schagen zijn daarbij onmisbaar. Het stimuleren van innovaties en technologische ontwikkelingen is van groot belang bij deze opgave.

GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Schagen bovenaan de politieke agenda staan. Wij willen dat de energietransitie duurzaam en eerlijk verloopt en samen met onze bewoners wordt vormgegeven en uitgevoerd. Bewoners moeten kunnen meeprofiteren. Projecten in onze gemeente moeten natuurpositief worden ontwikkeld (positieve bijdrage aan de natuur hebben) en de energietransitie leidt tot een circulaire economie: een economie zonder verspilling.

1. DUURZAAM

GroenLinks staat voor maximale investeringen in energiebesparing, schone energie en een klimaatpositief gebouwde omgeving. De klimaatdoelen kunnen alleen worden gehaald wanneer naast zonnepanelen op daken en gevels ook zonnenvelden en windprojecten worden gerealiseerd. Dit doen we met aandacht voor de omgeving en samen met de inwoners. Hierbij neemt de gemeente Schagen het initiatief en haar verantwoordelijkheid en wijst gebieden aan waar energieopwekking via zon en wind op land mogelijk worden gemaakt.

De gemeente moet in de komende jaren niet alleen het initiatief nemen op het gebied van energieopwekking. Ook op het gebied van energiebesparing. GroenLinks heeft de ambitie om per jaar minimaal 1000 bestaande woningen energieneutraal te maken

GroenLinks wil dat de gemeente Schagen **energie neutraal** is in 2035.

2. EERLIJK EN MEEDOEN

Eerlijk en meedoen betekent dat mensen met een kleine portemonnee kunnen meekomen in de energietransitie én profiteren van de energietransitie. We bestrijden energiearmoede en zorgen dat de totale woonlasten van huishoudens met een lager inkomen niet stijgen. Investerings in energiebesparende maatregelen betalen zich al snel terug.

GroenLinks wil dat de gemeente Schagen mensen met weinig financiële middelen helpt om de maatregelen te kunnen nemen. Ook krijgen alle inwoners de kans om mee te doen in coöperatieve energieprojecten en te profiteren van de opbrengst van energie opwek in onze gemeente. Om ervoor te zorgen dat iedereen ook echt mee kan delen verlenen we alleen medewerking aan zonne- en windprojecten die aan onze groene en sociale voorwaarden voldoen. Zo zorgen we dat de gemeenschap financieel meeprofiteert en dat de omliggende natuur wordt verbeterd.

3. NATUURPOSITIEF

Natuurpositief betekent bijvoorbeeld dat de energietransitie en woningbouwprojecten gepaard gaan met verdere ontwikkeling van onze natuur. Zo vragen we van projectontwikkelaars de natuur te versterken en biodiversiteit maximaal te stimuleren.

GroenLinks wil dat de gemeente zich verder focust op een **circulaire economie**, waar we ons sterk maken om grondstoffen in een kringloop te houden. De gemeente zet in op korte ketens en hergebruik van grondstoffen, geeft in haar inkoopbeleid het goede voorbeeld en neemt maatregelen om de hoeveelheid restafval te verminderen.

We benaderen klimaat en duurzaamheid vanuit een integrale visie. We zorgen ervoor dat de energietransitie andere problemen niet versterkt maar juist helpt oplossen. We grijpen de kansen van de energietransitie met beide handen aan. De Regionale Energie Strategie voor Noord-Holland-Noord beschrijft dat de regio ondernemers, onderzoeksinstituten en opleidingen met elkaar wil verbinden om mensen op te leiden voor de duurzame energietechnologiesector. GroenLinks zet zich in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden voor deze nieuwe sector, zodat ook zij profiteren.

ZORG

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- **Niet de beleidsterreinen, maar de mens staat centraal.**
- **GroenLinks zet zich in voor inclusieve zorg, dichtbij huis, gebaseerd op vertrouwen in de inwoners en de zorgverlener.**
- **We hebben aandacht voor taal, laaggeletterdheid en digitale vaardigheden.**
- **We hebben aandacht voor eenzaamheid.**
- **Iedereen mag zelf kiezen of je thuis blijft wonen met professionele hulp of in andere woonvormen waar zorg aanwezig is.**
- **Zorg is geen markt. Wij zijn voorstander van onderlinge samenwerking tussen zorgaanbieders.**
- **GroenLinks wil dat de wildgroei aan zorgaanbieders teruggedrongen wordt en dat de administratieve lastendruk voor de zorgaanbieders wordt ingeperkt.**
- **Bij de uitvoering van de Jeugdwet staat de toekomst van het kind (en het gezin waarin hij/zij opgroeit) centraal.**
- **Mantelzorgers moeten beter ondersteund worden.**
- **Sporten moet voor iedereen mogelijk zijn. Op elke leeftijd, op elk niveau. GroenLinks wil de garantie voor een kwalitatief goed en een breed sportaanbod.**

TOELICHTING

Gezondheid is belangrijk en GroenLinks werkt aan een gemeente waarin iedere inwoner de zorg krijgt die zij of hij nodig heeft. Hierbij staat GroenLinks voor samenwerking, vertrouwen en solidariteit. Niet geld, instituties en organisaties staan centraal, maar de mensen zelf. Dat betekent dat we investeren in preventie in de breedste zin van het woord. Omdat wij geloven dat voorkomen beter is dan genezen.

De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen of ziektes genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en adequate zorg bieden, en zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt of dorp kunnen blijven wonen, sporten en bewegen.

Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Zorg, welzijn, wonen en een gezonde, groene leefomgeving gaan hand in hand. Je wilt gezond zijn én je gezond voelen. Controle over je eigen leven en meedoen in de maatschappij zijn daar cruciale voorwaarden voor.

1. NIET DE BELEIDSTERREINEN, MAAR DE MENS STAAT CENTRAAL

GroenLinks wil de sociale uitdagingen binnen gemeenten in samenhang oplossen. Met GroenLinks in het gemeentebestuur werken de portefeuilles jeugd, zorg, participatie en wonen intensief samen. Een goede gezondheid begint bij een gezonde, sociale leefomgeving, werk en inkomen en een veilige plek om te wonen en zorg en ondersteuning voor wie dat nodig heeft.

Als we beleid maken op het gebied van jeugd, welzijn en zorg, zijn de groepen om wie het gaat altijd volwaardige gesprekspartner. Sociaal beleid kan niet zonder de inbreng van degenen voor wie dat beleid bedoeld is. Ervaringsdeskundigen zijn onmisbaar in de zorg. Zij

weten immers uit eigen ervaring wat wel werkt en wat niet werkt en kunnen mensen helpen met de weg naar herstel.

2. INCLUSIEVE ZORG

Goede zorg dient voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk te zijn, ongeacht je (culturele) achtergrond, sociaaleconomische status of handicap. Te vaak vallen kwetsbare mensen tussen wal en schip. We zetten vol in op de uitvoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie maken we toegankelijker. De inclusiviteitsagenda van Schagen is een goede basis maar vraagt om meer.

GroenLinks wil daarnaast meer aandacht voor taal, laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. Samen met een aanpak tegen eenzaamheid, is dit een speerpunt in ons welzijnsbeleid.

3. THUIS

Wonen is een eerste levensbehoefte. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van kwetsbare mensen, zoals dak- en thuislozen en mensen met GGZ-problematiek. Wij moeten hier als gemeente rekening houden met de verschillende doelgroepen die een plekje verdienen in hun wijk of dorp.

Iedereen mag zelf kiezen of je thuis blijft wonen met professionele hulp of in andere woonvormen waar zorg aanwezig is. Maar liefst 94 procent van de Nederlandse ouderen woont thuis. GroenLinks wil de zorg daarom 'dichterbij' organiseren, 'tussenvoorzieningen' voor ouderen mogelijk maken en buurtwerk en huisartsen nauwer laten samenwerken bij de monitoring van ouderen zodat zij zelfstandig kunnen wonen maar ook tijdig de overstap kunnen maken naar meer passende zorghuisvesting.

4. VERTROUWEN EN VRIJHEID OM SAMEN ZORG TE ORGANISEREN

GroenLinks wil dat de overheid vertrouwen in mensen heeft. Te vaak krijgen mensen die hulp het hardste nodig hebben, het moeilijkst toegang tot die hulp. We stoppen met de onnodige controledruk, maar vertrouwen op de eigen keuze van mensen en in de kennis en kunde van zorgprofessionals. Bij een hulpvraag zijn de wensen en behoeften van mensen leidend.

5. ZORG IS GEEN MARKT

We dringen de marktwerking terug en stellen samenwerking tussen zorgorganisaties en zorgprofessionals voorop. Niet de laagste prijs maar de hoogste kwaliteit moet leidend zijn. Gemeenten moeten de vrijheid nemen en het vertrouwen van de landelijke overheid krijgen om aanbestedingstrajecten voor de lokaal of regionaal georganiseerde zorg te schrappen en op andere wijze te financieren. Dit kan helpen in het terugdringen van de administratielast. Ook kan zo worden voorkomen dat zorgorganisaties die zeer specialistische zorg aanbieden moeten sluiten, of dat de zorg steeds weer bij een andere aanbieder wordt ondergebracht. Bij inkoop en aanbesteding kijken wij naar de hoogste kwaliteit. Wij kiezen indien mogelijk voor partijen zonder winstoogmerk. Wij kijken daarbij ook of de organisatie goed zorgt voor zijn eigen medewerkers. Wij kiezen voor organisaties die een goed sociaal beleid hebben en oog voor de omgeving (bijvoorbeeld duurzaamheid).

6. HET BEGINT BIJ DE JEUGD

Een veilige jeugd is cruciaal voor een kansrijke start. De gemeente zet daarom in op preventie, culturele sensitiviteit en nauwe samenwerking met huisartsen, verloskundigen en onderwijsinstellingen.

7. DE JEUGDHULP HAPERT

Veel gemeenten kampen met grote financiële tekorten door bezuinigingen en het toegenomen beroep op jeugdhulp. Ook in Schagen is dit een risico voor de begroting. Kreeg twintig jaar geleden ongeveer 1 op de 27 kinderen en jongeren jeugdhulp, nu is dat 1 op de 10. De toename zit vooral in de ambulante zorg, maar er is geen afname te zien van de intensieve zorgvormen zoals residentiële hulp. De groep jeugdhulpgebruikers is enorm divers. Het gaat om kinderen en gezinnen die lichte opvoedondersteuning ontvangen tot en met gezinnen met een veiligheidsrisico en uithuisplaatsingen.

Personeel staat onder druk door de toenemende vraag, personeelstekorten en administratieve lasten. Daardoor komen jeugdhulpaanbieders onder grote financiële druk te staan en vindt de beoogde transformatie – die streeft naar het vroeg signaleren en hulp op maat bieden aan kinderen, om zwaardere problemen te voorkomen – niet plaats. De transformatie vereist namelijk ook een andere manier van werken. Dit is niet alleen een organisatieverandering maar heeft ook grote gevolgen voor medewerkers. Zij moeten hun expertise anders inzetten of nieuwe expertise opbouwen. Door de hoge werkdruk en financiële tekorten is hier momenteel weinig ruimte voor.

Marktwerving vormt een extra belemmering, want transformeren vraagt van jeugdhulpaanbieders om samen op te trekken, in plaats van te concurreren met elkaar. Hierdoor krijgen jongeren niet altijd de hulp die zij nodig hebben

8. MANTELZORG VERDIENT MEER AANDACHT

GroenLinks wil dat mantelzorgers beter ondersteund worden. We betrekken hen bij de zorgvraag, zetten tijdig 'respijtzorg' in en maken ons hard voor betaalde aanwezigheidszorg, zodat mantelzorgers niet overbelast raken. Er komt ook meer aandacht voor jonge mantelzorgers.

Mantelzorgers nemen maar liefst 75 procent van de zorg thuis voor hun rekening. Veertig procent van hen is matig of ernstig belast, toch vragen zij niet gauw om hulp. Overbelasting ligt daardoor op de loer.

9. SPORT

Wij stimuleren iedereen om te gaan sporten. Sporten moet voor iedereen mogelijk zijn. Op elke leeftijd, op elk niveau. GroenLinks wil de garantie voor een kwalitatief goed en een breed sportaanbod. Sportverenigingen krijgen zo nodig financiële steun om te kunnen zorgen voor een breed, toegankelijk en betaalbaar sportaanbod. De gemeente heeft hier een verantwoordelijkheid in en de sportverenigingen hebben het zwaar, mede door corona. Achterliggend probleem hierbij is dat te veel mensen niet meer (kunnen) sporten.

We stimuleren de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en de samenwerking met het onderwijs, de naschoolse opvang, fitnesscentra en zorginstellingen. Meer scholen

gaan sport aanbieden als naschoolse activiteit. We doen dit niet in plaats van verenigingen maar met de bestaande sportverenigingen.

Voor senioren moet er een gevarieerd aanbod zijn van sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoeften van deze groep. Met ouderenorganisaties, welzijnsinstellingen en sportverenigingen wordt gezocht naar een passend en toegankelijk aanbod.

We hebben oog voor uitzonderlijk talent en bijzondere prestaties. Er komt een jaarlijkse gemeentelijke (top)sportprijs. Topsporters kunnen ook als rolmodel actief de sportbeoefening stimuleren.

HUISVESTING

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- **We bouwen naar behoefte. Niet grote en duurdere koopwoningen, maar sociale huisvesting staat centraal.**
- **We bouwen om te wonen, we stoppen met de bouw van recreatiewoningen.**
- **We hebben aandacht voor starters, jongeren, senioren en inwoners die in de knel komen door de woningnood.**
- **Wij stimuleren creatieve oplossingen zoals tiny houses, CPO projecten, mantelzorgwoningen.**
- **GroenLinks zet zich in voor duurzaam, levensloopbestendig en flexibel nieuw bouwen, maar ook hergebruiken van lege panden.**
- **We stellen voorwaarden bij (nieuw)bouw over energieneutraal en klimaatadaptief bouwen.**
- **Bewoners kunnen worden geholpen met mogelijkheden van energiezuinig wonen.**

TOELICHTING

Het is niet langer vanzelfsprekend dat je op korte termijn een huurwoning kunt krijgen of dat je een huis kunt kopen. We zitten in een wooncrisis die ook onze gemeente treft. Er zijn enorme wachtlijsten voor een sociale huurwoning en het lukt starters en mensen met een laag inkomen niet om aan een woning te komen. Ook is er een tekort aan passende woningen voor ouderen die nog zelfstandig kunnen wonen maar graag kleiner willen wonen. De markt zit op slot; er is geen doorstroom en er wordt te weinig gebouwd.

1. BOUWEN NAAR BEHOEFTE

Het is belangrijk dat er woningen gebouwd worden. Voor GroenLinks betekent dit dat er goed gekeken moet worden waar de behoefte ligt. We bouwen naar de behoefte van onze inwoners en niet naar de behoefte van projectontwikkelaars of het grote geld. GroenLinks wil betaalbaar en duurzaam bouwen. GroenLinks wil in woningbouwprojecten 40% reserveren voor sociale huurwoningen en 20% voor betaalbare koopwoningen tot €250.000. Het spreekt vanzelf dat alle nieuwbouwwoningen per definitie klimaat- en levensloopbestendig worden gebouwd.

Binnen het door de provincie bepaalde quotum voor nieuwbouwwoningen voert de gemeente een woonbeleid dat is gericht op een hoge kwaliteit en een goede verdeling over de doelgroepen en dorpen, met extra aandacht voor kleine en betaalbare woningen. We zorgen ervoor dat er ook in kleine kernen genoeg voorzieningen zijn, zodat wijken (dorpen) leefbaar blijven en we ook daar leegloop voorkomen.

Waar we mee stoppen is het bouwen van recreatiewoningen. De kustdorpen zitten er vol mee. We bouwen om te wonen.

2. WE MAKEN AFSPRAKEN

Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen. Woningbouwcorporaties moeten dan ook voldoende sociale woningen bouwen, met name voor jongeren, ouderen en mensen die

een aangepaste woning nodig hebben. Woningbouwcorporaties en zorgverleners trekken hierin samen op. De mensen om wie het gaat worden er actief bij betrokken. GroenLinks wil harde afspraken met woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. We maken afspraken over de bouw van voldoende huurwoningen voor mensen met een middeninkomen én over betaalbare koopwoningen. Wij willen voorkomen dat er straks alleen nog wijken zijn voor hoge en voor lage inkomens.

3. BOUWEN EN DUURZAAMHEID

GroenLinks wil energiezuinige en bij voorkeur energieneutrale woningen. Dit is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor de portemonnee van de bewoners. Circulair bouwen – met hergebruik van bouwmaterialen – heeft onze voorkeur.

Wij zijn voor verduurzaming van particuliere woningen en bedrijfsgebouwen. Met woningcorporaties maken we afspraken om woningen bij renovatie zoveel mogelijk energieneutraal te maken (renovatiewoningen voor 2024 naar minimaal energielabel B).

Als we bouwen, dan is dat natuurlijk in de eerste plaats binnen de bebouwde kom (zogenoemde inbrei-locaties). Woningbouw mag niet ten koste gaan van natuur en ons mooie cultuurhistorische landschap. Bij locatiekeuzes wordt rekening gehouden met bodemdaling en zeespiegelstijging.

GroenLinks wil een groene woonomgeving met veel veilige speelplekken voor kinderen. Wij stimuleren de aanleg van groene schoolpleinen en natuurspeeltuinen. In de kleinere kernen wordt de leefbaarheid vergroot door voorzieningen te clusteren in een dorps huis of een winkel.

4. HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

Het aantal arbeidsmigranten is sneller toegenomen dan het aantal geschikte slaapplekken. Zij moeten fatsoenlijk gehuisvest worden. Dit is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de werkgevers, niet van de gemeente of van woningbouwverenigingen. De gemeente ziet erop toe dat huisvesting niet leidt tot wantoestanden. Omdat het huisvesten van de vele arbeidsmigranten niet alleen in de gemeente Schagen speelt, willen wij het huisvestingsbeleid zoveel mogelijk regionaal afstemmen.

Arbeidsmigranten die hier langdurig werken, zoeken naar gangbare woningen, waarin zij zich, al dan niet met hun gezinnen, kunnen vestigen en hun leven kunnen opbouwen. De oplossing voor deze groep (en voor andere woningzoekenden) is het bouwen van meer betaalbare woningen.

Arbeidsmigranten die hier slechts enige maanden werken en wonen, nemen meestal genoegen met een meer eenvoudige en betaalbare huisvesting. Uitzendbureaus hebben veel goedkope woningen gekocht om aan deze groep te verhuren. Het opkopen van woningen met dit doel leidt tot concurrentie en verdringing op de woningmarkt, opdrijving van de huizenprijzen en problemen in de samenleving.

GroenLinks vindt dat bedrijven die alleen in een bepaald seizoen met arbeidsmigranten werken, voor tijdelijke huisvesting op hun eigen terrein moeten zorgen. Na het seizoen – doorgaans drie tot vier maanden – kan de accommodatie verwijderd worden. Uiteraard moet alles voldoen aan de regels voor brandveiligheid, hygiëne en privacy. Wij vinden dat

huisvesting op eigen terrein niet permanent kan zijn, geen verdienmodel mag zijn en geen overlast voor milieu en omwonenden mag geven. De werkgever is hiervoor verantwoordelijk en is ook verplicht om de medewerkers te registreren en toezicht te houden.

5. CREATIEVE OPLOSSINGEN ZOEKEN

Er moet meer ruimte komt voor creatieve oplossingen, zoals de bouw van tiny houses, leegstaande panden transformeren naar woningen, de mogelijkheid bieden om recreatiewoningen permanent te bewonen.

GroenLinks ondersteunt CPO-projecten waar starters zelf de gelegenheid krijgen om woningen te bouwen.

We gaan onderzoeken of het mogelijk is om bij de verkoop of verhuur van nieuwbouwwoningen, voorrang te geven aan de eigen inwoners.

Huizenbeleggers willen we buiten de deur houden met een zelfbewoningsplicht, een verbod op het opkopen van huizen voor de huurmarkt en een speculatieverbod. Koop je een huis, dan ga je er minimaal 3 jaar zelf in wonen en niet meteen duur doorverkopen of duur verhuren.

Ondernemers zijn heel belangrijk, voor de werkgelegenheid en voor de leefbaarheid van onze gemeenten. Als winkelruimtes of kantoorgebouwen leegstaan, bieden we daar onderdak aan creatieve ondernemers, kunstenaars en startups. Zo voorkomen we verloedering.

IEDEREEN DOET MEE

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- **GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen in de samenleving.**
- **Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf.**
- **Schagen helpt mensen met schulden altijd, maar we proberen het ontstaan van schulden ook te voorkomen.**
- **Cliënten krijgen één aanspreekpunt: een eigen coach die zorgt voor 'dienstverlening op maat'.**
- **Voor mensen die (nog) geen kans maken op betaald werk, zoekt de gemeente naar alternatieven: De gemeente creëert een passend aanbod.**

TOELICHTING

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben 'een steentje bij te dragen' aan de samenleving. GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige, 'pesterige' regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

1. INKOMEN EN UITKERING

De ongelijkheid stijgt al decennia en de lasten voor de minima zijn de afgelopen jaren fors verder gestegen. Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen opgelost zijn, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen. Daarom moeten minimaregelingen toegankelijk en ruimhartig zijn. Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of werkende armen zich niet uitgesloten voelen en hun kinderen gewoon mee kunnen doen aan sportieve en culturele activiteiten

De bijstandsuitkering is een belangrijk vangnet. We zijn streng aan de poort: als er werk is, krijgt iemand dat aangeboden. Eenmaal in de bijstand zijn we ruimhartig. Maatwerk en vertrouwen zijn leidend in ons beleid. Als het nodig is pakken we participatie en zorg en ondersteuning op in een gezamenlijk traject.

We moeten kritisch beoordelen wat er nodig is voor een goede uitvoering. Geen onnodige bureaucratie voor uitkeringsgerechtigden en dus ook geen controlelast voor de ambtenaren. Ook hierbij ligt er een rol voor de cliëntenraad (in samenspraak met de juridische afdeling i.v.m. bezwaar- en beroepsprocedures en rechtsgeldigheid).

Schagen helpt mensen met schulden altijd, maar we proberen het ontstaan van schulden ook te voorkomen. Bij elke uitkeringsaanvraag en elk schuldhelpverleningstraject wordt een budgetadvies gegeven. Jaarlijks voert de gemeente bovendien een preventiecampagne.

2. PARTICIPATIE EN WERKGELEGENHEID

Cliënten zijn er niet bij gebaat als ze allerlei instanties moeten aflopen. Als er geen goede klik is, moet de cliënt een ander aanspreekpunt kunnen aanvragen. De klant is de norm: de begeleiding wordt afgestemd op wat hij of zij nodig heeft. Cliënten krijgen één aanspreekpunt: een eigen coach die zorgt voor 'dienstverlening op maat'.

Één aanspreekpunt betekent ook de mogelijkheid, wanneer dat nodig is, tot (intensief) persoonlijk contact in plaats van digitaal contact alleen. Bijvoorbeeld omdat het voor de cliënt prettiger is, maar ook omdat zo een vertrouwensband kan worden opgebouwd en een beter inzicht wordt verkregen in hoe de cliënt functioneert.

Voor mensen die (nog) geen kans maken op betaald werk, zoekt de gemeente naar alternatieven: scholing, participatiebanen, seniorenbanen, leerwerkplekken, stageplaatsen of vrijwilligerswerk. De gemeente helpt werkzoekenden die een eigen bedrijf willen starten actief. Het doel van re-integratie is dat mensen definitief zonder uitkering kunnen rondkomen.

Mensen die (nog) niet toe zijn aan re-integratie op de arbeidsmarkt, krijgen werkactiviteiten in buurten, onderwijs, zorg, welzijn, sport en openbare ruimte. Tegen het minimumloon, met normale secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals pensioenopbouw. Deze banen sluiten aan bij de ambities en mogelijkheden van de werkzoekende.

Mensen met een lichamelijke beperking moeten in principe overal aan het werk kunnen. Zij hebben het recht om zelfstandig en in eigen regie te kunnen werken. Vervoer mag eveneens geen probleem meer zijn.

Beschutte sociale werkplaatsen zijn voor sommigen de enige veilige manier van werken. Voor hen blijft die mogelijkheid bestaan. Zo nodig gaat Schagen daar lokaal invulling aan geven.

DUURZAME ECONOMIE

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- **Schagen werkt samen met de ondernemers aan prettige en veilige winkelgebieden.**
- **De gemeente stimuleert initiatieven rond de opwekking van duurzame energie en het vermijden van CO2-uitstoot.**
- **Bedrijfsterreinen worden duurzaam gemaakt of duurzaam ingericht.**
- **GroenLinks wil bedrijven aantrekken die milieuvriendelijk werken en tegelijkertijd de werkgelegenheid in Schagen versterken.**
- **We zorgen dat er een goed regionaal Werkgeversservicepunt is.**
- **Wij werken aan een voorzieningenniveau dat past bij onze kernen en tegelijk bijdraagt aan de verbetering van de leefbaarheid van deze kernen.**

TOELICHTING

Schagen werkt samen met de ondernemers aan prettige en veilige winkelgebieden. GroenLinks wil het bestaande aanbod van winkels versterken en verduurzamen, in plaats van nieuwe winkels bijbouwen. Wij willen leegstand zoveel mogelijk voorkomen en niet nog meer concurrentie van grote winkelketens voor de plaatselijke winkeliers.

In de stad Schagen zijn de winkeliers verenigd. Deze vereniging (VWS) heeft een goede onderlinge samenwerking en goede contacten met de gemeente. Punt van zorg is de komst van grote winkelketens. Bij evenementen die het bezoek aan de stad Schagen stimuleren wordt van alle ondernemers een bijdrage gevraagd. Gebleken is dat de winkels van deze ketens dan niet meedoen en dat zorgt ervoor dat het geld opgebracht moet worden door de kleine ondernemers.

GroenLinks wil nieuwe initiatieven van ondernemers stimuleren. Initiatieven, ideeën en evenementen die gunstig zijn voor de plaatselijke middenstand moeten gefaciliteerd worden door de gemeente.

Parkeren moet, met blauwe zones, gratis blijven in de Gemeente Schagen.

1. VOORZIENINGEN IN DE KERNEN

De demografische krimp is in sommige dorpen een gegeven. Wij willen werken aan een voorzieningenniveau dat daarbij past en tegelijk bijdraagt aan de verbetering van de leefbaarheid van het dorp. Samen met de dorpsbewoners wordt bekeken welke basisvoorzieningen nodig zijn en die ook te realiseren zijn met ondernemers. Dat vraagt soms om creatieve oplossingen, zoals openbaar vervoer op maat, mobiele zorgverlening, samenwerkingsscholen en bezorgdiensten. In krimpende dorpen proberen we niet de bevolking, maar de voorzieningen op peil te houden, zoals onderwijs, zorg, winkels en openbaar vervoer.

2. INNOVATIEVE BEDRIJVEN

De gemeente stimuleert initiatieven rond de opwekking van duurzame energie en het vermijden van CO₂-uitstoot. Innovatie is een belangrijke taak van de (lokale) overheid. De gemeente gebruikt haar inkoopmacht om innovaties te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de nieuwe circulaire economie.

De toewijzing van overheidsopdrachten gaan aan de hand van circulaire duurzaamheidscriteria. Duurzame, innovatieve en creatieve lokale ondernemers krijgen voorrang.

De gemeente bevordert de oprichting van een platform voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het is belangrijk dat ondernemers bij elkaar worden gebracht om elkaar te leren kennen, elkaar te inspireren en samen projecten te kunnen ontwikkelen.

De gemeente looft een prijs uit voor de 'meest duurzame ondernemer van het jaar' aan een ondernemer die heeft aangetoond te investeren in de best beschikbare duurzame technologie.

Steun voor coöperatief ondernemen: Duurzame projecten die worden opgezet door ondernemers of inwoners, worden ondersteund. Bijvoorbeeld met deskundigheid en bij het zoeken naar alternatieve financiering.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf circulair en innovatief te zijn.

3. DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN

Bedrijventerreinen worden duurzaam gemaakt of duurzaam ingericht. Bedrijventerreinen verduurzamen gaat bij uitstek goed met het produceren van eigen energie met zon en wind. De gemeente moedigt dit aan en vervult een faciliterende rol.

Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen proberen we gesloten grondstoffenkringlopen en CO₂-neutraliteit te realiseren. Dit vereist een regionale benadering. Intensief ruimtegebruik is altijd uitgangspunt. Bedrijfsactiviteiten worden zoveel mogelijk geclusterd. Er komen geen nieuwe bedrijventerreinen in Gemeente Schagen. Om aan de vraag naar meer locaties voor bedrijven te voldoen kiezen we voor het doorontwikkelen van de bestaande terreinen.

4. VEELZIJDIGE WERKGELEGENHEID

GroenLinks wil bedrijven aantrekken die milieuvriendelijk werken en tegelijkertijd de werkgelegenheid in Schagen versterken. Daarbij kijken we beter naar wat onze regio nodig heeft. Met het bedrijfsleven maken we afspraken over het in dienst nemen van jongeren, ouderen, laaggeschoolden en personen met een handicap. Bij opdrachten en aanbestedingen eist de gemeente een sociale bijdrage in de vorm van stageplekken, leerwerktrajecten of begeleiding van maatschappelijk kwetsbare groepen.

5. GEMEENTE, ONDERWIJS EN BEDRIJFSLEVEN WERKEN SAMEN

We zorgen dat er een goed regionaal Werkgeversservicepunt is. Samenwerking tussen gemeenten, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven stimuleert de innovatie op de werkvloer en biedt werkervaring voor scholieren en studenten.

In een regionaal Werkgeversservicepunt werken het UWV, regiogemeenten (sociale diensten, economische zaken), SW-bedrijven, onderwijsinstellingen en kenniscentra samen. *Social return*, participatieplaatsen en dergelijke komen het best tot stand in dit regionale samenwerkingsverband. De kracht hiervan is de regionale aanpak, de arbeidsmarktregio's. Een bundeling van krachten zorgt bovendien voor kostenbesparing bij alle organisaties. Regionale samenwerking moet wel voldoende ruimte bieden voor de 'couleur locale' en autonome keuzes van onze gemeente.

EEN MENSELIJKE GEMEENTE

DE VOLGENDE PUNTEN NEEMT GROENLINKS SCHAGEN MEE IN DE GEMEENTERAAD:

- Schagen is voor iedereen een gastvrije gemeente.
- De gemeente luistert naar inwoners. Wij willen breed gedragen besluitvorming en laten inwoners meedenken en meedoen via burgerparticipatie.
- Wij werken als gemeente alleen samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving.
- GroenLinks wil het lokale en regionale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten om de gemeente Schagen nog bruisender en levendiger te maken.
- De gemeente beschermt waardevolle gebouwen, interieurs en landschapselementen.
- Schagen gaat de strijd aan met zwerfafval. Zwerfvuil zorgt voor verloedering en draagt bij aan gevoelens van onveiligheid.
- GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Schagen draagt bij aan de beweging voor legalisering en loopt in haar gemeentelijk beleid waar mogelijk voorop met (de)regulering.
- Onze gemeente denkt en doet mee aan de opvang van vluchtelingen, in nauw overleg met bewoners.

TOELICHTING

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

1. EEN GEMEENTE WAAR INWONERS MEEBESLISSEN

In onze gemeente wonen vrije, autonome en mondige inwoners. GroenLinks wil dat onze inwoners meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. Sámen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de gemeente Schagen. In alle kernen en in alle buurtschappen. Iedereen wordt gehoord: mondige inwoners die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

De afgelopen 4 jaar is er veel misgegaan op het gebied van participatie. Dat moet anders! GroenLinks wil hier zo snel mogelijk mee aan de slag. Bijvoorbeeld met een burgerberaad, maar er kunnen ook andere oplossingen zijn. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar inwoners staan.

2. SAMEN WERKEN AAN VEILIGHEID

Onveiligheid en intolerantie verkleint de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen, moet de politie daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld. Samen met politie, BOA's en jongerenwerk moet de gemeente werken aan veilige buurten en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het voorkómen van criminaliteit is nog beter. Vandaar dat wij liever meer willen investeren in een integrale aanpak met bijvoorbeeld jongerenwerk dan meteen te roepen dat er 'meer blauw op straat' moet komen. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Schagen gaat de strijd aan met zwerfafval. Zwerfvuil zorgt voor verloedering en draagt bij aan gevoelens van onveiligheid. Samen met onze inwoners houden we de gemeente schoon. We zorgen voor meer prullenbakken en we sluiten bijvoorbeeld contracten met verenigingen en scholen om de eigen buurt vrij van zwerfafval te houden.

Met horecaondernemers blijft de gemeente in gesprek en maakt zij afspraken over veilig uitgaan. Met de belangen van buurtbewoners houden we uiteraard rekening.

We gaan alles doen om huiselijk geweld tegen vrouwen, mannen, kinderen en ouderen aan te pakken en te voorkomen. We zorgen voor een goede samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverlening bij huiselijk geweld zo snel en effectief mogelijk is.

GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Schagen draagt bij aan de beweging voor legalisering en loopt in haar gemeentelijk beleid waar mogelijk voorop met (de)regulering.

3. GASTVRIJE GEMEENTE

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Schagen biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. GroenLinks wil inwoners actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen.

Het LHBTIQ+ beleid moet een integraal onderdeel zijn binnen alle beleidsvelden in de gemeente. Tegen racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of mensen met een beperking stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen.

4. AANTREKKELIJKE GEMEENTE MET VEEL CULTUUR

Wij zijn trots op ons lokale culturele erfgoed en zorgen daar goed voor. Bij een open gemeente hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

GroenLinks wil het lokale en regionale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten om de gemeente Schagen nog bruisender en levendiger te maken. Met een divers aanbod van hoge kwaliteit en voor iedereen. Culturele experimenten verdienen ondersteuning, zeker als dat samenwerking tussen culturele organisaties mogelijk maakt en/of nieuw en breder publiek trekt. Met eenmalige subsidies kunnen we bijzondere publieksprojecten stimuleren. Of een bijzonder initiatief van wijkbewoners.

Leegstaande panden worden beschikbaar gesteld als atelier- of repetitieruimte. Een goed werkklimaat voor kunstenaars draagt bij aan de vitaliteit van de gemeente. We willen dat kunstenaars vrij en innovatief kunnen werken en dat werk ook kunnen tonen aan het publiek. Culturele broedplaatsen als ateliers, werkplaatsen en oefenruimtes zijn daarvoor essentieel. Dit vereist een cultureel accommodatiebeleid.

Samen met bewoners kiezen we voor meer kunst in de openbare ruimte.

De gemeente stimuleert scholen om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur. Jongeren moeten op elke leeftijd kennis kunnen maken met kunst. Daarom is kunst- en cultuuronderwijs zo belangrijk. De gemeente kan scholen helpen bij het realiseren van dergelijke projecten door de aanstelling van een Cultuur- en schoolcoördinator. Die brengt scholen, culturele instellingen en kunstenaars met elkaar in contact, óók voor voor- en naschoolse activiteiten.

De gemeente beschermt waardevolle gebouwen, interieurs en landschapselementen. Er komen informatieborden bij monumenten. De historische vereniging wordt hier actief bij betrokken.

De gemeente doet mee aan Open Monumentendag en promoot historische wandelingen en beelden- en architectuurroutes.

5. DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

We moeten de gemeente zo organiseren dat ze hun taken effectief en efficiënt kunnen uitvoeren. Onder goede democratische controle en dicht bij de bewoners. De gemeente levert kwaliteit. Het liefst met ambtenaren met een vast contract. Alleen waar dat effectiever is met behulp van externe adviseurs.

Als de gemeente taken uitbesteedt, zoals de thuiszorg, toetsen we aanbestedingen op kwaliteit en duurzaamheid, ook van personeel. In de zorg willen we dat een cliënt maar met één of een paar vaste hulp en te maken krijgt en dat de werkgever een goed personeelsbeleid voert. Wie inzet op de laagste prijs, creëert een prijzenoorlog die ten koste zal gaan van cliënten.

Er komt een jaarlijks tevredenheidsonderzoek onder de medewerkers van de gemeentelijke organisatie. De feedback hieruit wordt omgezet in actie. Waar de eigen medewerkers meer tevreden zijn over de organisatie, zal de dienstverlening aan inwoners ook verbeteren.

De gemeenteraad krijgt voldoende ondersteuning om al haar taken naar behoren uit te kunnen oefenen: zowel met betrekking tot de koers van het beleid als de controle op de uitvoering daarvan.

ONS TEAM VOOR VERANDERING

- 1 LAMBERT RITECO
- 2 JOKE MENKVELD
- 3 BEN SENTENIE
- 4 ANDRÉ BIJLSMA
- 5 KELLY GROEN
- 6 GERRIT ROT
- 7 SANDRA KOMEN – DE LEEUW
- 8 JACOB BART
- 9 ISABELLE BRUS
- 10 MAUREEN MAZUREL
- 11 MO ISMAEL
- 12 HANS VAN DER GEEST – DONKERS
- 13 LINEKE KLEEMANS
- 14 RUUD MAARSCHALL
- 15 RUUD BAKKER